

ВЛАДИМИР КОСТИЋ, ПРЕДСЕДНИК СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ

НИШ ЈЕ ПОТРЕБАН БЕОГРАДУ, КОЛИКО И БЕОГРАД НИШУ

Академија ће живети као што је живала 175 година. Она је марширала, трчала, ходала и падала са овим народом. Ако тај народ мисли да је она њему потребна она ће и даље ходати, трчати, марширати и падати са њим. Ја не бринем за Академију. Она је најмање потребна академицама, али Србији, надам се јасте, каже председник САНУ Владимир Костић

У Нишу је, недавно, одржана седница свих чланова Огранка САНУ са члановима Стручног научног већа Центра за научно-истраживачки рад Српске академије наука и уметности и Универзитета у Нишу. Овој седници присуствовао је председник Српске академије наука и уметности, академик Владимир Костић, који је након седнице са председником Огранка САНУ у Нишу, академиком Нинославом Д. Стојадновићем, уручио награде најбољим средњошколцима, такмичарима, који су на међународним такмичењима постигли значајне успехе. Била је то прилика за краћи разговор са првим човеком САНУ о будућности Академије, ситуацији у Србији и младим талентима, политичком окружењу у коме САНУ ради и о очекивањима у будућности.

Према речима академика Владимира Костића, децентрализација САНУ је започела и самим оснивањем Огранка у Нишу који је интегрални део Академије и који има читав низ својих сопствених, аутономних, могућности да делује.

"Имамо редовне недељне састанке са представником Извршног одбора, а Извршни од-

бор ће долазити у Ниш барем два пута годишње, а осим тога барем један састанак годишње имаћемо са колегама из овог града са свим успутним манифестацијама. Ма колико то звучало и популистички и патетично, ја сам већ рекао да, колико је Београд потребан Нишу, толико је и Ниш потребан Београду, уколико сањамо исту земљу, а ја се надам да сањамо".

Када се ради о положају САНУ уопште у друштву, шта је Академија до сада урадила и шта је потребно даље да ради, Владимир Костић сматра да у том погледу постоје контрадикторни ставови. Са једне стране су они који су глобално мрзовољни према свему што постоји у Србији, а са друге стране се налазе некритична мишљења да Академија, са свом својом памети, може да реши све проблеме, па и оне које не може.

"Тако распета, Академија покушава да врши ону улогу коју је почела да врши у Србији пре 175 година и она ће то наставити да ради", каже Костић. "Онима који негирају Академију као институцију, могу да поставим питање шта Србија добија тиме. Ако они мисле да ће Србији бити лакше

САМО МЛАДОСТ ЈЕ ОПСТАНАК ОВЕ ЗЕМЉЕ: Академик Владимир Костић

да се укине САНУ, ни то није проблем, али мислим да су институције, где би људи на једном месту озбиљно покушавали да искажу своје мишљење о тренутку у једној средини, и то без икаквих притисака, политичких, идеолошких или било којих других, Србији потребне. Понекад осећам резигнацију, готово депресију, због незаинтересованости свим оним што Академија ради. Рецимо, тренутно организујемо једну фантастичну изложбу која се зове "Ратници, сликари, сведоци". Она на најстрашнији начин сублимирала једну историјску трагедију, Први светски рат, али, истовремено, показује и виталност коју су ти људи имали. Док су били у равновима са кичицама и гинули, они

су, заправо, водили борбу за сликарске правце, за приближавање Србије Европи. То је једна виталност која се негде успут давно изгубила и за коју се надам да ће генерације које долазе пронаћи".

О будућности Академије има јасан став.

"Академија ће живети као што је живала 175 година, Она је марширала, трчала, ходала и падала са овим народом. Ако тај народ мисли да је она њему потребна она ће и даље ходати, трчати, марширати и падати са њим. Ја не бринем за Академију. Она је најмање потребна академицама, али Србији, надам се, јасте", закључује председник САНУ Владимир Костић, додајући да се у Србији данас мало улаже у науку. При томе то не везује за било какву актуелност.

"Нити браним ову власт, нити ми пада на памет да браним неку власт, јер ми се чини да и не постоји власт која би познавала праве вредности у Србији", додаје Владимир Костић. "У том смислу Академија делује сама, својим активностима, како би смо указали на праве вредности које су нестале. Сваке године ћемо организовати симпозијуме посвећене појединим академцима који су цртали ову земљу. Одржан је симпозијум о Јовану Цвијићу, ове године биће то Стојан Новаковић, идуће Мика Петовић Алас. Рађимо то да би људи који живе у Србији схватили са којим ентузијазмом, горљивошћу и способношћу су ти људи успевали да Србију направе бољом него што је она тада била. Да је привуку Европи и да Европу привуку Србији. То су људи који су све запањили својим радом. Шта је све урадио Јиван Цвијић у свом животу од 62 године, или шта је Лаза Лазаревић урадио за 40 година живота, а шта ми не успевамо да урадимо сада".

За оно што је остало недорешено не постоји оправдање, сматра Владимир Костић, јер је овим људима, о којима говори било много теже, а приче да је нама сада најтеже су, по њему, и тешке и лажне.

"Сви они су живели у тежим околностима, у већем примитивизму, неписмености, већем незнању и мањим могућностима, па су успевали да изађу на светлост дана. Мислим да је у Србији, уз све проблеме који постоје, ма-

теријалне, политичке и друге, заправо, некаква мантра о неоствареним могућностима или недовољним могућностима да се нешто постигне, постала уверљиви алиби. Како су то они успевали, да у једној Србији тадашњег времена, буду светски математичари, физиолози, писци који су обележили европску књижевност? То су питања на која ми сами себи морамо да одговоримо. Ја дубоко верујем да има и данас стваралаца који су у Србији непрепознати и ако то ни су, то је делом кривица и саме Академије".

Управо због тога један од задатака Академије јесте да препозна и да шансу тим ствараоцима. Да се, напросто, јавност упозна са њима. Њима је потребно вратити страст за јавним ангажманом и мисијом коју имају у друштву, а која се негде, успут, изгубила.

"Ми смо Европа, и то не могу да промене политичке границе", налашава Костић одговарајући на питање колико је Србија данас близу Европи. "У академији ради пуно људи који су радили у иностранству, имали тамо своје каријере и враћали се овде јер је Србија њихов дом. Многи од њих су управо овде дали свој кључни допринос. Друга је ствар што се овде ствара нека врста лажних дилема. Поставља се питање дали је Европа хомогени идентитет. Па није. Постоји Протестантска Европа, Северна Европа, Медитеранска. Шта смо? Ми смо, такође Европа на југу. Мени је то најлепша Европа".

Када се ради о утицају политике на САНУ, академик Костић каже, а то је у неколико наврата и поновио, "да је нама политика, најалост, кроз све ове деценије, појела живот". Додаје и да је будућност ове земље у младима. За њега је непојмиво да у земљи имате партију пензионера, а немате партију младих.

"Шта год да причамо, ја, Владимир Костић, овакав какав сам, нисам будућност Србије. Ја сам део њене прошлости. Без те деце шта ћемо бити, земља достојанствених, помало љутих и мрзовољних пензионера који ће се чудити што нема никога око њих да запева, заигра или заради за њихову пензију. Младост је опстанак ове земље, све остало су приче за децу".

В.Петровић

ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА АКАДЕМИЈЕ ПОЧЕЛА У НИШУ: са доделе признања младим талентима

Народне новине

Издавач
"НАРОДНЕ
НОВИНЕ" д.о.о.
Генерала Боже
Јанковића 9, Ниш

Генерални директор и главни и одговорни уредник **Витко РАДОМИРОВИЋ**, уредник ДЕСК-а **Славица СТОЈАНОВИЋ**, уредник вести **Драган ВЕЉКОВИЋ**

ТЕЛЕФОНИ: Главни и одговорни уредник и секретар редакције 527-595, Култура 527-602; ДЕСК 514-732; Привреда 527-596; Градска 244-280; Спортска 527-598; Правна служба 249-088; Маркетинг 527-605, 249-088; Служба за припрему штампе 511-059; дежурни телефон, мали огласи 243-153, рачуноводство 242-444; факс 527-603; поштански факс 256. Претплата за један месец 625 динара, за иностранство двоструко.

Жиро-рачун:

Војвођанска банка 355-1011541-53; штампа "Борба", Косовска 26, Београд (фотографије и рукописи се не враћају).

www.narodne.com desk@narodne.com

Вејавица

Субота 11. фебруар
јутарња **-4°**, дневна **5°**

Недеља 12. фебруар
претежно сунчано
јутарња **-5°**, дневна **4°**

